BELÇİKA ÜLKE BÜLTENİ

TEMMUZ 2024

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Belçika Krallığı
Yönetim Şekli	Anayasal Monarşi
Devlet Başkanı	Philippe (Kral)
Nüfus (2022)	11,7 milyon
Dil	Flamanca, Fransızca, Almanca
Yüzölçümü	30.528km²
Başkent	Brüksel
Başlıca Şehirleri	Brüksel, Anvers, Gent, Liege, Charleroi
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

CE, EFTA, EITI, FAO, G-10, ICAO, ILO, IMF, ISO, OECD, Schengen Konvansiyonu, UN, UNCTAD, UNESCO, WHO, WTO.

Coğrafi Konum

Belçika, Kuzeybatı Avrupa'da 30.528 km² yüzölçümüne sahiptir. Kuzeyde Hollanda (450 km.), doğuda Almanya (167 km.) ve Lüksemburg (148 km.), batı ve güneyde de Fransa (620 km.) ile sınırı vardır. Kuzeyde, Kuzey Denizi'ne kıyısı bulunmaktadır. Kara sınırları uzunluğu 1.385 km.,

deniz kıyısının uzunluğu ise 66.5 km'dir. 30,528 km² yüzölçümünün; 30,278 km² sini karasal alan, 250 km² sini nehir ve göller gibi sulak alanlar oluşturmaktadır.

Kuzeybatıda yer alan kıyı kesimlerinde düz kıyılarda ovalar, orta kısımlarında küçük tepeler yer alan Belçika'nın güneyi dağlıktır. Ülkenin güneydoğusunda Ardennes ormanında dağlar bulunmaktadır. Ülkenin denize yakınlığı, iklimi büyük ölçüde etkilemektedir. Hava, batı rüzgârlarının da etkisiyle genellikle kapalı, nemli, çoğunlukla da yağmurludur. Kışlar ılıman, yazlar ise serin geçmektedir.

Belçika'nın önemli akarsuları, Meuse (183 km), Scheldt (200 km) ve Yser'dir (50 km). Ayrıca, Ren ve Seine Nehirlerinin kolları küçük akarsular halinde yer almaktadır. Ülkenin önemli gölleri, Bütchenbach
Gölü, Eupen Gölü, Gileppe Gölü, Robertville Gölü, Warfaaz Gölü, Nisamın Gölü ve Eau d'Heure Gölleridir.

Ülkenin en büyük şehirleri Brüksel, Antwerp, Gent, Liege, Charleroi'dır. Ülkenin büyük limanları ise: Anvers, Bruges, Ghent, Ostend, Charleroi, La Louviere, Liege ve Namur'dur. Anvers limanı Avrupa'nın 2.en büyük limanıdır.

Coğrafi konumu, ülke ekonomisini ve ticareti büyük ölçüde etkilemektedir. Almanya, Fransa, Hollanda ve Lüksemburg'a komşu olması; yaygın ulaştırma altyapısı ve özellikle, otoyolları, demiryolları ve iç suyolları ağının çok gelişmiş bulunması; gelişmiş limanları ve hava ulaşımı imkânları ülkenin önemli ticaret merkezlerinden biri olmasını sağlamaktadır.
Ülkenin konumu Avrupa pazarına giriş açısından uygun koşullara sahiptir. Brüksel merkez olarak alındığında 250 km'lik yarıçap içinde ulaşılabilen 5 ülke bulunmaktadır. Lojistik açıdan 153.595 km karayolu ve 1763 km otoyolu tamamen komşu ülkelerle birleşmiş vaziyettedir.

Hızlı tren ile Londra, Paris, Amsterdam, Köln ve Frankfurt gibi Avrupa'nın önde gelen kentlerine varılabilmektedir.

Ülkedeki uluslararası havalimanları; Brüksel havalimanı, Brüksel Güney (Brüksel Charleroi) Havalimanı, Anvers Havalimanı ve Liege Havalimanı'dır.

Siyasi ve İdari Yapı

Anayasal monarşi ile yönetilen ülkede Kral, Devlet Başkanı'dır. Anayasal monarşi ile idare edilen ülkede kral sembolik bir rol oynamaktadır. Kralın temel siyasi görevi, seçimler sonucunda ya da hükümetin istifa etmesi durumunda, yeni bir hükümet kurulması amacıyla görevlendirme yetkisine sahip olmasıdır. Kral, ülkede birleştirici bir rol oynayarak, ortak Belçika kimliğinin geliştirilmesi için çaba göstermektedir.

Parlamento, Senato ve Temsilciler Meclisi'nden oluşmaktadır. Temsilciler Meclisi'nin 150 üyesi, Senato'nun 71 üyesi bulunmaktadır. Temsilciler Meclisi üyeleri genel seçim ile 4 yıl görev yapmak üzere seçilmektedir. Üye sayısı, başbakanla beraber, 15 bakandan oluşan Federal Hükümet'in görevleri: ülke savunması, uluslararası ilişkiler, adalet, iç güvenlik, sosyal güvenlik ve kamu borçları idaresidir.

Senatonun 40 üyesi genel seçim ile doğrudan, 31'i de dolaylı olarak 4 yıl görev yapmak üzere seçilmektedir. Temsilciler Meclisi, hükümetin güvenoyu alması gereken ana yasama organı niteliğindeyken, Senato'nun yasaları veto hakkı bulunmamakta, ancak kabulünü erteleme yetkisi bulunmaktadır. Ancak, herhangi bir anayasal ya da idari reform veya uluslararası anlaşma, Senato'nun onayı ile yürürlüğe girebilmektedir. Nispi temsil sisteminin geçerli olduğu genel oylama ile seçilen Temsilciler Meclisi üyelerinden farklı olarak, senatörler, ülkedeki dil topluluklarına göre yapılan özel bir düzenleme çerçevesinde bir kısmı doğrudan seçilerek, bir kısmı da çeşitli şekillerde atanarak parlamentoda görev almaktadırlar.

Belçika'nın idari yapısında, yukarıda belirtilen Federal Hükümetin dışında dört farklı düzeyde idare daha bulunmaktadır. Bunlar; Topluluklar (Communes), Bölgeler (Régions), Eyaletler (Provinces) ve Belediyelerdir (Municipalités).

Ülkede geniş yetkilere sahip 3 adet yönetim bölgesi bulunmaktadır: Flaman Bölgesi, Valon Bölgesi, Brüksel Başkent Bölgesi. Buna ek olarak ülke, anayasaya kapsamında, konuşulan dillere göre bölgelere ayrılmıştır. Ülkenin kuzeyindeki Flaman bölgesinde 'Felemenkçe Konuşanlar Topluluğu (Flamanlar/ Felemenkler), güneydeki Valon Bölgesinde Fransızca Konuşanlar Topluluğu (Valonlar),
Ülkenin doğusunda Valon Bölgesinde Almanca Konuşanlar Topluluğu, ülkenin merkezindeki Başkent Brüksel Bölgesinde çift dilin (Fransızca ve Felemenkçe) kullanıldığı dil bölgeleri yer almaktadır. Söz konusu dil esasına göre ayrılan topluluklardan her birinin kendi yasama organı ve kendi hükümeti vardır. Topluluk hükümetleri ve yasama organları kültür, eğitim, dil, sağlık hizmetleri vb. konularda karar verir.

Flaman Topluluğu, Flaman Bölgesinde ve Brüksel Başkent bölgesindeki Flaman sakinlerinden oluşur. Brüksel Flamanları iki dilli Brüksel-Başkent Bölgesi'nde yaşar ve Felemenkçe (Flamanca) konuşur.
Fransız Topluluğu, Valon Bölgesinin tüm sakinlerini ve Brüksel'in Fransızca konuşan sakinlerini kapsar. Almanca Konuşan Topluluk, Belçika'nın doğusundaki Almanca konuşan dokuz belediyenin tüm sakinlerinden oluşur.

Flaman Topluluğu ve Flaman Bölgesi parlamentoları ve hükümetleri birleştirilmiş olup, yetkiler tek parlamento ve hükümette toplanmıştır. Buna karşılık, Fransızca ve Almanca konuşan Toplulukların Parlamentoları ile Valon Bölgesi Parlamentosu ayrıdır.

Brüksel Bölgesi Parlamentosu'ndan bazı üyeler, ait oldukları dil grubuna göre, Flaman Parlamentosu'nda veya Fransızca konuşan Topluluk Parlamentosunda da eş zamanlı olarak görev almaktadırlar. Bu üyeler, Flaman ve Valon Bölgelerini ilgilendiren kararlarda oy sahibi değildirler. Eyaletler ve Belediyeler: Belçika, Flaman Bölgesi'nde 5 ve Valon Bölgesi'nde 5 olmak üzere toplam 10 eyalete ayrılmıştır. Flaman Bölgesi Eyaletleri, Batı Flaman Eyaleti, Doğu Flaman Eyaleti, Anvers, Limburg, Flaman Brabant; Valon Bölgesi Eyaletleri ise: Namur, Liege, Hainaut, Lüksemburg ve Valon Brabant'tır.

Eyaletlerde bulunan ve doğrudan seçilen üyelerden oluşan parlamentolar, eyalet idaresinden sorumlu olan Daimî Temsilciyi seçmektedirler. Ancak, Kral tarafından atanan vali, söz konusu temsilcinin bir üstü niteliğindedir.

Eyalet idareleri, kanunların uygulanması ve düzenin sağlanması, bölgesel kalkınma, yolların bakımı, bulaşıcı hastalıklarla mücadele gibi konular ile belediyeleri denetlemekten sorumludur.

Belediyeler, eyaletlere bağlı en küçük idareler olup, ülkede 589 belediye bulunmaktadır. Belediyelerin de kendi meclisleri bulunmakta ve belediye başkanının başkanlığında çalışan belediye encümeni tarafından yönetilmektedir. Belediyeler polis gücüne sahip olup, görevleri arasında, kanunların uygulanması, düzenin sağlanması, seçimlerin organize edilmesi, nüfus işlemlerinin takibi, ilk ve orta öğrenimin gerçekleştirilmesi, sosyal yardımlar yapılması, inşaat ruhsatı verilmesi, yol tamiratı ve itfaiye hizmetleri gibi sorumlulukları bulunmaktadır.

Federal makamlar ile topluluk ve bölge idareleri, eyalet ve belediyelere göre daha yetkili idareler olup, bu idareler, eyalet ve belediyelere yasaların izin verdiği çerçevede görev verebilmektedir.

Nüfus ve İstihdam

IMF 2023 Ekim ayında açıklanan verilerine göre ülkenin nüfusu 11.695.000 kişidir. Diğer taraftan Belçika İstatistik Kurumu (statbel) verilerine göre 1 Ocak 2023 tarihi itibari ile nüfus 11 697 bin kişidir.

Nüfusun %57si Flaman bölgesinde, %31,7'si Valon Bölgesinde %10,6'sı Brüksel Bölgesinde yaşamaktadır. Nüfusun %51'i kadın, %49'u erkektir.

Batı Avrupa ülkelerinin çoğunda olduğu gibi, Belçika'da da son 30 yıldır düşen doğum oranları ve artan yaşam süresi nedeniyle nüfus giderek yaşlanmaktadır. Ülkenin nüfus artış hızındaki yavaşlama, ülkeye gelen göçmenler vasıtasıyla dengelenmektedir.

Belçika kaynaklarına göre nüfus 2022 yılında bir önceki yıla göre %0,98 oranında artmıştır. Belçika İstatistik kurumu verilerine göre bu artışın ana nedeni alınan ve verilen göç seyrinin alınan göç yönünde pozitif seyretmiş olmasıdır. Ülkede doğal nüfus artışı 2022 yılında negatif yönde seyretmiştir: 113.593 bebek doğarken, 116 380 kişi vefat etmiştir ve doğal yolla artış – 2787 kişi

ile negatif yönde seyretmiştir. Buna karşın ülkenin göç alıp verme dengesinde pozitif yönde gelen göçmenler lehine seyretmiş olup ülkedeki göçmenlerin sayısında 116 584 kişilik artış olmuştur. ‘022 yılında ülkeye yaklaşık 234 000 yabancı göçmen gelmiştir.

Belçika yabancı fosil yakıt kaynakları için tamamen dışa bağımlıdır. Dünyada enerji krizinin ortaya çıkması sonucunda; 2025 yılına kadar kapatılması planlanan 6 nükleer santralin, kapatılması 10 yıl ertelenmiştir. Ülkenin elektrik ihtiyacını yarısı nükleer enerji ile karşılanmaktadır. Ülkenin en yeni nükleer santrali olan Doel 4 ve Tihange 3 ‘ün ise 2035 yılına kadar çalıştırılmasına karar verilmiştir.

1 Ocak 2023 itibari ile Belçika nüfusunu %64,5 ‘i Belçika kökenli Belçikalı (7,66 milyon kişi), %21,0‘i yabancı kökenli Belçikalı (2,5 milyon kişi), %13,4’ünü yabancılar (1,6 milyon kişi) oluşturmaktadır.

Ülkede yabancı kökenleri kişilerin % 47’sini AB (27) kökenli kişilerden kalan %53’ünü ise kökenleri AB (27)AB dışındaki ülkelere dayanan kişilerden oluşmaktadır. Bu pay içerisinde AB vatandaşların payı %8,4, AB dışı ülkelerden kişi payı %4,2’dir. Belçika'da 2020 yılı başı itibari ile 1.427.000 yabancı yaşamaktadır. Ülkeye yerleşik yabancılar arasında nüfus olarak ilk beş sırayı Fransızlar, Hollandalılar ve İtalyanlar, Romanyalılar, Faslılar oluşturmaktadır. Belçika verilerine göre Türk nüfusu 37.426 kişi ile 11. sırada yer almaktadır.

2023 yılı 2. Çeyreğindeki verilere göre ülkede 20 – 64 yaş grubundaki nüfusun %71,4’ ü çalışmaktadır. Bu değer 5 milyon kişiye karşılık gelmektedir ve Belçika İstatistik Kurumu bu değeri rekor düzey olarak ifade edilmiştir. Ülkedeki işsizlik oranı 2023 ikinci çeyreğindeki verilere göre %5,5dir.

İnsani gelişmişlik endeksine göre dünyada 189 ülke arasında Belçika 14. sıradadır.

Detaylı bilgi için: Belçika İstatistik Kurumu http://statbel.fgov.be/fr, https://www.nbb.be/en/publicationsandresearch/employment-statistics-trends/summary-tables/unemployment Structure of the Population | Statbel (fgov.be) https://statbel.fgov.be/en/themes/population/structure-population/origin

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Ülke yüzölçümünün %22,7'sini ormanlık alan, %44,7sini tarım alanı oluşturmaktadır. Belçika’nın özellikle iç bölgelerinde verimli topraklar bulunmaktadır. Ülke tarım ve hayvancılığa elverişli ılıman iklime sahiptir. Belçika'daki çiftlikler büyük ölçeklidir. Ülke süt ürünleri, kümes hayvanları, meyveler, sebzeler, arpa, patates, tütün ve tahıllar gibi tarımsal ürünlerin üreticisidir.

Belçika’da, gelişmiş üretim yöntemleri kullanılmaktadır. Bu amaçla konuyla ilgili bilimsel araştırmalar yürütülmekte ve modern tarım alet ve makineleri kullanılmaktadır. Belçika'da

yetiştirilen ürünlerin bir bölümü iç tüketimde yönlendirilirken bir bölümü de başta Avrupa ülkeleri olmak üzere ihraç edilmektedir. Tarım sektöründe ülke nüfusunun yaklaşık%2'si istihdam etmektedir.

Belçika, büyük köknar ağacı ormanlarına ev sahipliği yapmaktadır. Ormanlar çoğunlukla Ardennes ‘in engebeli bölgesinde yer almaktadır. Belçika'nın ünlü ormanlarından biri, ülkenin başkenti Brüksel'in yakınında bulunan Mavi Orman'dır. Ormanların büyük bölümü koruma altındadır. Ormanlar turistik bir cazibe merkezidir ve turizm sektörüne katkıda bulunmaktadır.

Ormanlar, barındırdığı hayvan varlığı ve bitki florası nedeni ile Belçikalılar için besin ve doğal ilaç kaynağıdır. Ayrıca ağaçlar, kereste üretiminde kullanılmaktadır.

Belçika'da zengin kireçtaşı (kalker) yatakları bulunmaktadır. Söz konusu yataklar ülkenin kuzey kesiminde bulunur. Kalker, karbonat, dolomit siderit gibi birçok farklı biçimde bulunur. Bunlar sanayi ve inşaat sektöründe kullanılmaktadır. Ürünler; gazlı içecek sanayi, inşaat sektörü, demir madenciliği, çimento üretimi ve cam yapımında kullanılmaktadır.

Silika, Belçika'da bol miktarda bulunan bir kum çeşididir. Silika, yapıştırıcılar, inşaat sektörü, dişçilik ürünleri ve yalıtım malzemeleri gibi çeşitli sektörlerde kullanılmaktadır.
Belçika'nın doğal kaynakları arasında çinko ve kurşun bulunmaktadır. Çinko madenciliği 14. yüzyılın başlarında başlamıştır. Ülke, dünyanın en büyük çinko üreticisi Nyrstar'a ev sahipliği yapmaktadır. Belçika ayrıca demir cevheri yatağına sahiptir.

2022 yılında 25 bin varil/gün miktarındaki ham petrol üretimi ile 117 ülke arasında 71. sıradadır.

Yüksek nüfus yoğunluğu ve Batı Avrupa'nın merkezindeki konumu nedeniyle, Belçika ciddi çevre sorunları ile karşı karşıyadır. Şehirleşme, yoğun ulaşım ağı, sanayileşme yaygın hayvan yetiştiriciliği ve tarımsal üretim gibi faktörler nedeniyle çevre kirliliği söz konusudur. Ülkedeki; hava ve su kirliliği komşu ülkeleri de etkilemektedir.

GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	**2022**	**2023***	**2024***	**2025***	**2026***	**2027***	**2028***
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar $)	594,75	579,06	627,51	658,12	682,07	703,75	722,81	743,3
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	6,3	3,2	1	0,9	1,2	1,2	1,2	1,3

Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- $)	51 472	49 843	53 657	56 085	57 955	59 594	61 007	62 537
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	3,2	10,3	2,5	4,3	2,1	1,8	1,8	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYH'ye Oranı (%)	0,4	-3,6	-2,7	-1,9	-1,2	-0,7	-0,5	-0,3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	6,3	5,6	5,7	5,7	5,7	5,5	5,5	5,4
Nüfus (milyon)	11,56	11,62	11,7	11,73	11,77	11,81	11,85	11,89
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYH'ye Oranı (%)	109,1	105,1	106	106,8	108,5	110,9	113,5	115,9

Kaynak: IMF (2023 Ekim) (*) Tahmini Veriler

Belçika'nın Avrupa'nın merkezinde yer alması, gelişmiş ulaşım ağı sesinde, hizmet, imalat ve yüksek teknoloji, ulaştırma gibi çeşitli alanlar ekonominin gelişmesinde önemli katkı sağlamıştır. Hizmet sektörü ve yüksek teknoloji gerektiren sanayi endüstrileri Flaman bölgesinde yoğunlaşırken, Valon bölgesinde kömür ve çelik üretimi gibi endüstrilere ev sahipliği yapmaktadır. Belçika yabancı fosil yakıt kaynakları için tamamen dışa bağımlıdır.

Altı nükleer santralini 2025 yılına kadar kapatılması planlanmakta iken Mart 2022 kapatma kararı 10 yıl ertelenmiştir. Ülkenin elektrik ihtiyacını yarısı nükleer enerji ile karşılanmaktadır. Ülkenin en yeni nükleer santrali olan Doel 4 ve Tihange 3 'ün ise 2035 yılına kadar çalıştırılmasına karar verilmiştir.

2023 yılında cari fiyatlara göre, 627,5 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nin 2024 yılında 658 milyar dolar olması beklenmektedir.

Belçika, cari fiyatlara göre, 2023 yılı itibariyle 196 ülke arasında dünyanın 23. büyük ekonomisidir.

2022 yılında sabit fiyatlara göre %3,2 oranında büyüyen GSYİH'nin, 2023 yılında %1 büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Cari fiyatlara göre Belçika'da, 2023 yılında kişi başına düşen gelir 53,6 bin dolar olduğu tahmin edilmektedir.

2023 yılında %2,5 olarak tahmin edilen tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2024 yılında %4,3 olacağı tahmin edilmektedir.

Ülkenin bölgesel lojistik merkezi olması ve dış ticaretinin büyük bölümünü diğer AB ülkeleriyle yapması nedeniyle, başta AB'deki ticari ortakları olmak üzere, dış talepteki olası olumsuz değişikliklerin ülke ekonomisini kolaylıkla savunmasız duruma düşürmesi ihtimali bulunmaktadır.

Belçika, insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 191 ülke arasında 13. sırada, ekonomik serbestlik endeksine göre 176 ülke arasında 43. sırada, küresel rekabet edebilirlik açısından dünyadaki 141 ülke arasında Belçika 22. sırada 2020 İş Yapma Kolaylığı sıralamasında 190 ülke arasında 46. sırada yer almıştır.

Detaylı bilgi için: Resident population by nationality in Belgium, broken down by Region | nbb.be:
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nama_10_a10/default/table?lang=en
https://worldnuclear.org/information-library/country-profiles/countries-a-f/belgium.aspx

1. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Belçika, 2022 yılında dünya ihracatında 10. sırada, dünya ithalatında 12. sırada yer almıştır. 2017-2021 yılları arasında ülkenin ihracatında %4 ve ithalatında yıllık ortalama %3 oranında artış kaydetmiştir. 2022yılında ülkenin ihracatı 635,5 milyar dolar, ithalatı 623,2 milyar dolar olmuştur. Dış ticaretinde 2022 yılında 12,3 milyar dolar değerinde dış ticaret fazlası vermiştir. 2022 yılında bir önceki yıla göre ihracatta %15,6, ithalatı %17 oranında artmıştır. Ülke 20012022 yılları dönemi boyunca sürekli olarak dış ticaret fazlası vermiştir.2022 yılında en çok dış ticaret fazlası veren ülkeler arasında 11. Sırada yer almıştır.

Ülkenin ihracatında en önemli ürün grupları: ecza, motorlu kara taşıtları, mineral yakıtlar, yağlar, plastikler ve mamulleri, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, organik kimyasallar, mücevherat, demir ve çelik, elektrikli makine ve cihazlar bulunmaktadır.

Ülkenin ithalatında en önemli ürün grupları motorlu kara taşıtları, mineral yakıtlar, eczacılık ürünleri, mekanik ürünler makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, organik kimyasallar, elektrikli makina ve cihazlar, plastikler ve mamulleri, kuyum, optik, fotoğraf, tıbbi alet ve cihazlar, demir ve çeliktir.

Belçika'nın Dış Ticareti

Kaynak: Trademap/Belçika-directdata

K

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap/Belçika-directdata Detaylı tablo için tıklayınız

İthalat

Kaynak: Trademap/Belçika-directdata Detaylı tablo için tıklayınız

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap/Belçika-directdata Detaylı tablo için tıklayınız

İthalat

Kaynak: Trademap/Belçika-directdata Detaylı tablo için tıklayınız

2. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Belçika'yı Avrupa pazarlarının kesişme noktasındaki stratejik coğrafi konumu, nakliye kalitesi, (Avrupa'nın en büyük ikinci limanı olan Anvers ile birlikte) lojistik ve telekomünikasyon altyapısı, çok dilli ve kalifiye iş gücü, yüksek satın alma gücü ve uluslararası ticarete yatkın kültüre sahip olması, ekonomik ortamın istikrarı, emeğin kalitesi ve altyapıları projeleri ülkeyi yatırım için cazip hale getirmektedir.

2022 yılında Belçika'nın ülke içindeki yabancı sermaye stoku 523 855 milyon dolar olmuştur. Bu değerle 13. sıradaki ülkedir. Aynı yıl ülkenin yurt dışındaki doğrudan yabancı sermaye stoku 673 680 milyon dolar olmuştur ve bu değerle 13. sırada yer almaktadır.

Belçika'da yatırım yapan başlıca ülkeler Fransa, Hollanda, Lüksemburg, İsviçre, Japonya, ABD ve Almanya'dır.

Yatırımlar ağırlıklı olarak imalat, finans ve sigorta faaliyetleri, toptan ve perakende ticaret, elektrik, gaz, özel gayrimenkul, bilgi ve iletişim, nakliye ve depolamaya yöneliktir.

Kurumlar vergisinin düşürülmesi ülkeyi yabancı yatırımcılar için cazip duruma getirmiştir.
2021'de kurumlar vergisi %29,58'den %25'e; kobiler için ise bu oran %20,4'den %20'ye indirilmiştir.

Dünya Bankası tarafından yayınlanan 2020 İş Yapma Kolaylığı sıralamasında Belçika, bir önceki yıla göre bir sıra gerileyerek 190 ülke arasında 46. sırada yer almaktadır.

Belçika'nın yatırımcılar açısından olumsuz yanları olarak ücretlerinin yüksekliği, işten çıkarma prosedürlerinin karmaşıklığı, bölgeler arası gerginlik, tüketicilerin farklı dillerde konuşması nedeniyle farklılaştırılması gereken etiketleme ve pazarlama stratejisine odaklanma ihtiyacı ve tüm bunlara ilave olarak ülke dinamiklerini AB politikasına bağımlılığı ve yüksek kamu borcu sıralanabilir.

Detaylı bilgi için:
UNCTAD Yatırım Raporu, Nisan 2022.
World Investment Report 2022: International tax reforms and sustainable investment (unctad.org)

Yabancı Yatırım Mevzuatı

Belçika'da yabancı yatırımcılarla yerel yatırımcılar arasında ayrım gözetilmez ve eşit koşullar uygulanmaktadır. Yatırım teşvikleri ve sübvansiyonlar genellikle Brüksel, Flaman ve Valon bölgesi tarafından ayrı ayrı yönetilmektedir. Bölgesel hükümetlerin yatırım politikalarında inovasyon teşviki, ar-ge, enerji tasarrufu, çevre koruma, ihracat ve istihdamın teşvikine önem verilmektedir.

Belçika'da yatırım yapan şirketler, çeşitli vergi indirimleri ve muafiyetlerinden yararlanabilmektedir. Bu kapsamda, patent telif hakkıyla korunan yazılımlar, tarımsal üretimdeki yenilikçi yaklaşımlar, ar-ge faaliyetleri, fikri mülkiyet hakları ve bu kapsamda elde edilecek elde edilecek kârlar üzerinden yüksek oranda vergi muafiyeti söz konusudur.

Belçika'da doğrudan yabancı yatırımlar bir ön izne tabi değildir, ancak bankacılık, gıda üretimi veya satışı, sigortacılık ve perakende ticaret dahil olmak üzere bazı faaliyet sektörlerinde hükümetten izin almak zorunluluğu bulunmaktadır.

UNCTAD verilerine göre ülkenin yürürlükte olan 63 adet İkili Yatırım Anlaşması bulunmaktadır.

Detaylı bilgi için:

- www.business.belgium.be.
- www.investinwallonia.be.
- https://hub.brussels/en/brussels-invest-export/
- www.investinflanders.com
- International Investment Agreements Navigator | UNCTAD Investment Policy Hub https://investmentpolicy.unctad.org/international-investment-agreements/by-economy
- https://www.belgium.be/fr/economie/informations_economiques/statistiques

Serbest Bölgeler

Belçika'da Serbest Ticaret Bölgesi bulunmamaktadır.
Detaylı bilgi için:
https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-isimportation/free-zones_en

3. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Belçika'ya ihracatımız 2001-2021 döneminde 5 kattan fazla artmıştır. 2018 ve 2019 yıllarında Ülkemiz lehine dış ticaret fazlası verilmiştir. Ülkeye ihracatımızda öne çıkan sektörler, otomotiv, demir-çelik, makine hazır giyim, maden ve kuyum sektörleridir.

2021 yılında ülkeye ihracatımız 5 milyar dolar olmuştur ve (bir önceki yıla göre %35 artış kaydedilmiştir. Söz konusu yıl ülkenin toplam ihracatımızdaki payı %2,2 dir ve 13. Sıradaki pazarımızdır

2021 yılında ülkeden ithalatımız 6 milyar dolar olmuştur ve bir önceki yıla göre %51 artış kaydedilmiştir.2021 yılında ülkenin toplam ithalatımızdaki payı %2,07'dir ve 11. sıradaki tedarikçimizdir.

2021 yılında Belçika ile ticarette Türkiye aleyhine 734 milyon dolar dış ticaret açığı verilmiştir.

Türkiye-Belçika Dış Ticareti

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata

Türkiye’nin Belçika’ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata Detaylı tablo için tıklayınız

Türkiye’nin Belçika’dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata Detaylı tablo için tıklayınız

Yatırım İlişkileri

T.C. Merkez Bankası verilerine göre, ülkemizin Belçika'daki yatırım stoku 2022 yılında 657 milyon dolar olmuştur.

2022 yılında Belçika'nın ülkemizdeki yatırım stoku 5,0 milyar dolardır. Bu değer 2021 da 3,0 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak. T.C. Merkez Bankası, Ağustos,2023

EKLER:

EK-1: Belçika'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 20212022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			419 288 478	549 499 377	635 510 131	100	15,7

1.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	28 314 750	62 058 548	64 290 395	10,1	3,6
2.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	2 359 263	11 837 661	50 166 667	7,9	323,8
3.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	18 367 508	31 587 004	48 822 075	7,7	54,6
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	30 848 747	33 117 130	36 073 272	5,7	8,9
5.	8703	Otomobiller	33 266 616	31 838 112	33 750 260	5,3	6
6.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mıhlanmamış veya takılmamış)	8 167 972	12 465 195	13 247 560	2,1	6,3
7.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	6 830 452	8 270 077	7 687 204	1,2	-7
8.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	4 941 853	7 225 781	7 479 575	1,2	3,5
9.	3826	Biodizel ve bunların karışımları	2 840 558	4 310 658	6 256 871	1	45,1
10.	2716	Elektrik enerjisi	465 312	2 768 419	6 050 874	1	118,6
11.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	8 333 901	5 100 627	5 715 027	0,9	12
12.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	5 502 226	5 935 902	5 437 201	0,9	-8,4
13.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	3 734 514	5 245 139	5 334 986	0,8	1,7

14.	7219	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği	2 876 630	4 209 542	5 275 532	0,8	25,3
		600 mm. veya fazla olanlar)					
15.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	2 102 864	3 681 988	5 237 044	0,8	42,2

Kaynak: Trademap/Belçika-directdata

: Belçika'nın

EK-2 İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 20212022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			**395 854 450**	**532 547 499**	**623 212 846**	**100**	**17**
1.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	5 009 727	20 481 838	64 825 238	10,4	216,5
2.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	23 971 059	42 235 497	48 346 545	7,8	14,5
3.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	14 707 452	23 459 793	34 603 118	5,6	47,5
4.	8703	Otomobiller	32 495 269	31 942 853	34 501 259	5,5	8
5.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	25 125 175	25 288 499	29 252 562	4,7	15,7
6.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	9 836 653	18 693 569	24 977 989	4	33,6
7.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mıhlanmamış veya takılmamış)	7 968 801	11 461 758	12 847 566	2,1	12,1
8.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	9 015 809	10 203 416	10 008 748	1,6	-1,9

: Belçika'nın

9.	2934	Nükleik asitler ve bunların tuzları; diğer heteroksiklik bileşikler	1 169 056	12 140 268	6 542 189	1	-46,1
10.	3826	Biodizel ve bunların karışımları	2 786 388	4 826 646	6 355 482	1	31,7
11.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	1 982 225	4 239 678	5 602 439	0,9	32,1
12.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	5 581 291	5 857 943	5 451 642	0,9	-6,9
13.	7112	Kıymetli metallerin, kaplamalarının artık ve döküntüleri, artıkları	4 731 919	6 383 753	5 312 618	0,9	-16,8
14.	8542	Elektronik entegre devreler	2 683 598	3 381 464	4 828 582	0,8	42,8
15.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	7 461 560	5 048 578	4 721 503	0,8	-6,5

Kaynak: Trademap/Belçika-directdata

EK-3 Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 2021-2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		**419 478 288**	**549 499 377**	**635 510 131**	**100**	**15,7**
1.	Almanya	73 180 467	102 503 731	134 908 396	21,2	31,6
2.	Hollanda	48 358 393	67 204 630	87 635 626	13,8	30,4
3.	Fransa	57 446 680	78 883 675	83 490 120	13,1	5,8
4.	ABD	29 650 891	32 740 933	37 199 328	5,9	13,6

: Belçika'nın

5.	İngiltere	32 377 982	364 471	32 808 314	5,2	8901,6
6.	İtalya	21 544 675	26 466 188	27 758 372	4,4	4,9
7.	İspanya	12 552 928	16 250 635	17 980 833	2,8	10,6
8.	Polonya	9 968 709	14 120 294	14 657 406	2,3	3,8
9.	Japonya	3 638 192	8 928 970	11 017 176	1,7	23,4
10.	İsveç	7 551 610	9 385 978	10 282 973	1,6	9,6
11.	Lüksemburg	6 496 068	8 163 755	9 350 923	1,5	14,5
12.	Çin	9 748 201	9 485 098	8 185 721	1,3	-13,7
13.	Nijerya	1 644 453	3 371 506	7 954 574	1,3	135,9
14.	**Türkiye**	**5 720 712**	**7 254 135**	**7 591 929**	**1,2**	**4,7**
15.	Hindistan	5 088 908	7 277 918	7 401 449	1,2	1,7

Kaynak: Trademap/Belçika-directdata

EK-4 Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	**Ülke**	**2020**	**2021**	**2022**	**Pay (%, 2022)**	**Değişim (%, 2021-2022)**
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		**395 854 450**	**532 547 499**	**623 212 846**	**100**	**17**
1.	Hollanda	65 659 291	99 664 407	114 496 397	18,4	14,9
2.	Almanya	54 370 262	76 724 033	72 164 523	11,6	-5,9
3.	Fransa	38 998 305	48 676 549	57 315 089	9,2	17,7
4.	Çin	20 732 307	29 327 493	37 126 813	6	26,6
5.	ABD	27 746 842	32 926 282	37 094 641	6	12,7
6.	İngiltere	16 028 006	47 305	36 274 367	5,8	76581,9
7.	İrlanda	20 486 713	27 692 550	25 641 642	4,1	-7,4
8.	İspanya	9 123 397	16 577 595	25 303 077	4,1	52,6
9.	İtalya	16 855 737	20 885 205	23 867 171	3,8	14,3

: Belçika'nın

10.	Norveç	2 639 751	8 559 154	18 177 638	2,9	112,4
11.	Rusya	6 645 151	9 227 157	13 655 275	2,2	48
12.	Japonya	10 930 404	11 008 355	11 061 080	1,8	0,5
13.	İsviçre	9 623 877	10 097 009	9 997 078	1,6	- 1
14.	Polonya	6 421 395	8 112 094	8 599 671	1,4	6
15.	İsveç	6 658 441	8 534 930	8 529 540	1,4	-0,1
…	…	…	…	…	…	…
17.	**Türkiye**	**5 139 209**	**6 463 013**	**6 441 648**	**1**	**-0,3**

Kaynak: Trademap/Belçika-directdata

***Ek-5*: Türkiye'nin Belçika'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 20212022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			**3 634 855**	**4 895 893**	**4 779 310**	**100**	**-2,4**
1.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	446 826	453 423	502 872	10,5	10,9
2.	8703	Otomobiller	357 762	289 613	283 681	5,9	-2
3.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	202 163	364 306	232 356	4,9	-36,2
4.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	64 418	55 903	210 411	4,4	276,4
5.	2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	169 016	202 269	200 339	4,2	-1
6.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	135 403	184 843	195 975	4,1	6
7.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	26 634	81 753	106 024	2,2	29,7
8.	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	68 552	84 623	98 638	2,1	16,6
9.	5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	84 062	119 511	95 661	2	-20

10.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	61 160	132 051	88 650	1,9	-32,9
11.	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	71 015	91 043	85 611	1,8	-6
12.	6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	43 204	72 649	76 216	1,6	4,9
13.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	44 676	163 335	69 012	1,4	-57,7
14.	2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	40 342	43 462	62 807	1,3	44,5
15.	8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar)	23 941	37 794	54 532	1,1	44,3

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata

***Ek-6*: Türkiye'nin Belçika'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 20212022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			**3 716 088**	**5 628 382**	**4 420 564**	**100**	**-21,5**
1.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	477 204	744 678	699 365	15,8	-6,1
2.	3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	139 269	265 218	254 680	5,8	-4

3.	8446	Dokuma makinaları (tezgahlar)	177 904	236 451	190 998	4,3	-19,2
4.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	180 932	179 167	179 275	4,1	0,1
5.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	85 744	123 960	165 044	3,7	33,1
6.	3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	119 764	126 607	160 021	3,6	26,4
7.	8701	Traktörler	68 244	95 698	138 342	3,1	44,6
8.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	97 148	143 202	127 264	2,9	-11,1
9.	2917	Polikarboksilik asitler, anhidritleri, halojenürleri ve türevleri	134 112	180 064	113 824	2,6	-36,8
10.	3906	Akrilik polimerleri (ilk şekillerde)	48 300	61 362	93 474	2,1	52,3
11.	7225	Diğer alaşımlı çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm.veya daha fazla)	73 198	73 578	86 762	2	17,9
12.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	65 027	62 192	76 832	1,7	23,5
13.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	92 132	1 298 873	75 260	1,7	-94,2
14.	8703	Otomobiller	48 846	48 442	70 001	1,6	44,5

15.	3909	Amino reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekillerde)	44 233	70 447	68 035	1,5	-3,4

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata

KAYNAK:Trademap, T.C Merkez Bankası